

**KONCEPCE
ROZVOJE EVVO
NOVÉ VESELÍ
období 2020 – 2026**

Městys Nové Veselí

květen 2020

Obsah:

1. Přehled koncepčních a strategických materiálů dotýkajících se EVVO

1.1 Koncepční materiály v kraji Vysočina, v nichž je řešena EVVO

1.2 Koncepční materiály ZŠ a MŠ Nové Veselí, v nichž je řešena EVVO

2. Shrnutí současného stavu EVVO v městysi

3. SWOT analýza EVVO v rámci městyse

4. Prioritní oblasti EVVO v rámci městyse Nové Veselí

4.1 Oblast školství

4.2 Oblast životního prostředí

4.3 Oblast místního rozvoje a rozvoje mikroregionu

5. Přehled použitých zkratk

1. DEFINICE EVVO

ENVIRONMENTÁLNÍ VZDĚLÁVÁNÍ, VÝCHOVA A OSVĚTA (EVVO)

Výchova, osvěta a vzdělávání se provádějí tak, aby vedly k myšlení a jednání, které je v souladu s principem trvale udržitelného rozvoje, k vědomí odpovědnosti za udržení kvality životního prostředí a jeho jednotlivých složek a k úctě k životu ve všech jeho formách. (*Zákon č. 17/1992 Sb., o životním prostředí, § 16*)

UDRŽITELNÝ ROZVOJ

Principy udržitelného rozvoje formulovala ministerská předsedkyně Norska G. H. Brundtlandová v roce 1987:

Udržitelný rozvoj je takový rozvoj, který uspokojuje potřeby současnosti bez ohrožování možností budoucích generací uspokojovat své vlastní potřeby. Je v podstatě procesem změn, ve kterém jsou využívání zdrojů, orientace vývoje technologií a transformace institucí zaměřeny na harmonické zvyšování současného i budoucího potenciálu uspokojování lidských potřeb a aspirací. (*Brundtland G.H.: Our Common Future, Oxford University Press, Oxford, 1987*)

V českém právním řádu je (trvale) udržitelný rozvoj definován v zákoně č. 17/1992 Sb., o životním prostředí. Trvale udržitelný rozvoj společnosti je takový rozvoj, který současným i budoucím generacím zachovává možnost uspokojovat jejich základní životní potřeby a přitom nesnižuje rozmanitost přírody a zachovává přirozené funkce ekosystémů. (*Zákon č. 17/1992 Sb., o životním prostředí, § 6*).

INFORMOVÁNÍ VEŘEJNOSTI

Směrnice č. 90/313/EHS, o svobodě přístupu k informacím o životním prostředí ukládá zajistit veřejnosti volný přístup k informacím o životním prostředí v institucích placených z veřejných prostředků. Informace o životním prostředí mají být k dispozici veřejnosti na požádání v určitém termínu. Směrnice je plně transponována do české legislativy zákonem č. 123/1998 Sb., o právu na informace o životním prostředí, kde je definován obsah termínu informace o životním prostředí. (*Směrnice č. 90/313/EHS, o svobodě přístupu k informacím o životním prostředí*)

Zákon č. 123/1998 Sb., o právu na informace o životním prostředí vymezuje pojmy, které do této oblasti spadají. Jsou to především informace o stavu životního prostředí a jeho složkách, o příčinách a důsledcích tohoto stavu, o připravovaných činnostech, které by mohly vést ke změně stavu životního prostředí, o správních řízeních, o ekonomických a finančních analýzách použitých v rozhodování, o mezinárodních závazcích atd.

Zákon č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím stanoví podmínky pro výkon zaručeného práva veřejnosti na informace v působnosti veřejné správy ve shodě s článkem 17 Listiny základních práv a svobod.

OCHRANA ŽIVOTNÍHO PROSTŘEDÍ

Ochrana životního prostředí zahrnuje činnosti, jimiž se předchází znečišťování nebo poškozování životního prostředí, nebo se toto znečišťování nebo poškozování omezuje a odstraňuje. Zahrnuje ochranu jeho jednotlivých složek, druhů organismů nebo konkrétních

ekosystémů a jejich vzájemných vazeb, ale i ochranu životního prostředí jako celku. (*Zákon č. 17/1992 Sb., o životním prostředí, § 9*)

1.1 Konceptní materiály v kraji Vysočina, v nichž je řešena EVVO

- Koncepce environmentálního vzdělávání, výchovy a osvěty Kraje Vysočina na období 2008-2025 z listopadu 2017 - Krajská koncepce ekologické výchovy, vzdělávání a osvěty pro období 2018 – 2025 byla schválena dne 12. prosince 2017 usnesením zastupitelstva kraje č. 0599/07/2017/ZK
- Akční plán EVVO pro období 2018 – 2020 - Akční plán k naplňování koncepce EVVO kraje pro období 2018 – 2020
<https://www.kr-vysocina.cz/koncepce-evvo/ds-303778/p1=92623>
- Program rozvoje kraje Vysočina 2015-2020, schválený usnesením Zastupitelstva kraje Vysočina č. 012/01/2002/ZK ze dne 12. 2. 2002, jako základní programový dokument krajské regionální politiky - Vyhodnocení

Priorita 4 - Zdravé životní prostředí a udržitelný venkov

V rámci rozvojových směrů na úrovni této prioritní oblasti jsou definována opatření zaměřená zejména na stabilizaci venkova, zemědělství, lesnictví, na ochranu přírody a krajiny, nakládání s odpady, na ochranu ovzduší, ale také na ochranu před povodněmi či suchem.

Navržené aktivity na ochranu ovzduší jsou zaměřeny na snížení environmentální zátěže nejen předcházením novým zátěžím, ale také omezováním zátěže stávající. Jedná se např. o aktivity jako snižování prašnosti prostředí (např. pořízení strojů na úklid cest a komunikací; výsadba a regenerace izolační zeleně), modernizace nevyhovujících topných systémů v domácnostech, realizace technologických opatření k omezování emisí na úrovni nejlepších dostupných technik zejména u významných zdrojů znečišťování ovzduší aj.

V rámci rozvoje této prioritní oblasti jsou navrženy také aktivity na podporu environmentálního vzdělávání, výchovy a osvěty ať již v souvislosti s ochranou přírody, lesnictvím, nakládáním s odpady či dalšími. Toto posilování environmentálního vzdělávání napomůže průniku environmentálního smýšlení obyvatel do praxe. Obyvatelé v tomto směru vzdělání přenášejí své znalosti do života v rámci své profese i osobního života a působení na své okolí. Na základě toho lze očekávat pozitivní ovlivnění kvality složek životního prostředí jakožto dalších determinant veřejného zdraví.

Opatření Prioritní oblasti 4 - Zdravé životní prostředí a udržitelný venkov

Tato prioritní oblast patří mezi ty oblasti, jejichž opatření a aktivity budou mít nejmenší negativní vlivy na životní prostředí. Naopak řada opatření (aktivit) bude mít pozitivní vlivy jak na životní prostředí, tak na veřejné zdraví. Uvedená prioritní oblast je proto vzhledem ke svému obsahu nejlépe hodnocenou prioritní oblastí Programu a dosahuje nejčastěji hodnocení „+1/+2“.

Opatření 4.1 Obnova a rozvoj venkovského prostoru

Opatření 4.2 Stabilizace zemědělství a navazujícího zpracovatelského průmyslu

Opatření 4.3 Trvale udržitelný rozvoj lesního hospodářství

Vzhledem k cílům obou těchto rozvojových opatření, které je věnováno mimo jiné hledání shody na využívání krajiny a podpoře mimoprodukčních funkcí udržitelného využívání krajiny, lze očekávat mírně pozitivní vlivy na většinu referenčních cílů životního prostředí (v rozmezí neutrální až slabě pozitivní vliv). A to nejen na ty složky životního prostředí, které mohou být nešetným zemědělským hospodařením zvláště ohroženy (půda, krajina), ale také na ty, na které by zemědělská výroba mohla působit negativně za určitých okolností (vliv na ovzduší, klima, produkce odpadů a podobně). Pokud se týká vlivu na biodiverzitu, tam – v rámci předběžné opatrnosti – nejsou v této chvíli mírně

negativní vlivy vyloučeny. To se týká především potenciálních projektů zaměřených na rozvoj dopravní infrastruktury venkovských obcí a další podporu rozvoje infrastruktury venkova. Opatření budou mít také pozitivní vlivy na EVVO, pokud nezůstanou pouze v rovině deklaratorní.

Opatření 4.4 Péče o přírodu a krajinu Vysočiny

Opatření 4.7 Ochrana před povodněmi a suchem

Opatření s jednoznačně pozitivním vlivem na ŽP, přestože vzhledem k zaměření aktivit zůstává nulový vliv na ovzduší, klima a hluk a současně nelze přesně určit vlivy aktivit zaměřených zejména na obnovu vodního režimu v krajině, revitalizace, protierozní opatření a podobně. A to proto, že jednotlivé dílčí projekty nejsou nijak lokalizovány a nelze tedy vyloučit jejich možný negativní vliv na předměty ochrany ZCHÚ či soustavy Natura 2000. V souvislosti s realizací těchto aktivit, především protipovodňových opatření a technických opatření k ochraně před suchem, by mohlo dojít například k částečnému záboru plochy přírodních biotopů, změně vodního režimu lokalit, zániku biotopů některých předmětů ochrany, záboru zemědělské či lesní půdy a podobně.

Opatření 4.5 Nakládání s odpady

Opatření přináší pozitivní vlivy na životní prostředí, především z hlediska snížení tlaku na využití území pro skládkování a také akcentem na podporu EVVO. Diskutabilní mohou být pouze potenciální projekty energetického využití odpadů (spalovny), případně výstavba jiných typů zařízení na likvidaci odpadu, které bude vždy vyžadovat důkladné posouzení.

Opatření 4.6 Zlepšování kvality ovzduší

Rozvojové opatření vykazuje v hodnocení pouze pozitivní vlivy na referenční cíle ochrany životního prostředí. Ve většině případů půjde pouze o mírné pozitivní vlivy, ale v případě vlivů na ovzduší a EVVO byly identifikovány významné pozitivní vlivy (hodnocení +2).

1.2 Koncepční materiály ZŠ a MŠ Nové Veselí, v nichž je řešena EVVO

- ŠVP ZŠ Nové Veselí – <http://www.zsnoveveseli.cz/dokumenty-skoly>
- Dlouhodobý plán EVVO do roku 2023
- Zpráva o EVVO 2018-19
- Roční realizační plán EVVO 2019-20
<http://www.zsnoveveseli.cz/ekovychova/eko-dokumenty>
- ŠVP MŠ Nové Veselí –
<https://ms.noveveseli.cz/images/dokumenty/svp/skolsky-vzdelavaci-program.pdf>
- Koncepce rozvoje MŠ Nové Veselí 2020 – 2026
https://ms.noveveseli.cz/images/dokumenty/svp/koncepce_rozvoje_2014_15.pdf
- Školní program EVVO 2019-20 -
<https://ms.noveveseli.cz/images/dokumenty/EVVO-19-20.pdf>

2. Shrnutí současného stavu EVVO v městysi

Městys Nové Veselí je součástí Kraje Vysočina, který má nejčistší životní prostředí ze všech krajů České republiky a má velké přírodní bohatství v zachovalé krajině a potenciálu pro šetrnou venkovskou turistiku. Zároveň se snižují kontakty zejména městské populace dětí a mládeže s přírodním prostředím, snižují se vlastní

zkušenosti, znalosti a oceňování života na venkově a hospodaření v krajině. Situace se pomalu zlepšuje, a to právě díky plánům EVVO na školách všeho typu a díky výrazným aktivitám středisek ekologické výchovy a dalších neziskovek zabývajících se EVVO (Pavučina, sdružení Tereza, Chaloupky, Lipka, stanice Pavlov aj.). I díky pravidelné informovanosti aktivit základní i mateřské školy v rámci našeho městyse i mikroregionu se povědomí o nutnosti změny postojů a přístupů v oblasti EVVO zlepšuje. Část obyvatelstva především středního a mladšího věku se přiklání k používání výrobků a technologií šetrných k přírodě, další část o nich neví nebo o nich nemá dostupné informace anebo je pro ni těžké změnit zažitá stereotypy (starší populace). V podnikatelské sféře stále dochází k velmi pomalému zapojení podniků do Programů čistší produkce, která úsporami vstupních surovin vede k ochraně životního prostředí, a také zavádění systémů řízení EMAS do života.

Environmentální výchova, vzdělávání a osvěta je významnou činností, která přináší prevenci ve vztahu k poškozování životního prostředí a je investicí do budoucna, zejména u ekologické výchovy a vzdělávání dětí a mládeže, přičemž náklady na prevenci jsou vždy mnohem nižší a efektivnější než následné odstraňování škod na životním prostředí.

Současný stav v rámci městyse - jedná se o stav ke květnu 2020

- V rámci městyse funguje plánování v oblasti EVVO – je vytvořena koncepce EVVO, ustavena komise EVVO, která se pravidelně cca 2x do roka schází a hodnotí plán činnosti EVVO na daný rok a kontext s koncepcí EVVO v městyse
- V komisi EVVO jsou zastoupeni zástupci samosprávy, základní školy a mateřské školy
- Obecné povědomí o EVVO se výrazně zlepšilo, je to i celospolečenským a celosvětovým zájmem o životní prostředí a trvale udržitelný rozvoj
- V novoveselském zpravodaji, na webových stránkách městyse základní školy a mateřské školy jsou informace a příspěvky podporujících rozvoj EVVO a potřeby péče o životní prostředí
- Do environmentálních aktivit v rámci městyse se zapojuje stále více obyvatel Nového Veselí a stávají se tak aktivními v utváření nejbližšího životního prostředí (ŽP).
- Environmentální povědomí v rámci městyse stále nejvýrazněji zajišťuje příspěvková organizace ZŠ a MŠ Nové Veselí a její obě součásti. Obě tato zařízení pracují podle ŠVP, ve kterých je oblast environmentálního vzdělávání dětí rozpracována a je k ní aktivně přistupováno. Dále obě zařízení mají oblast EVVO zapracovanou ve svých dlouhodobých i krátkodobých koncepčních materiálech (plán činnosti, koncepce školy atd.).
- Základní škola i mateřská škola jsou zapojeny do mezinárodního programu Ekoškola, jsou držiteli titulu, základní škola od roku 2008 a titul je pravidelně úspěšně obhajován co dva roky. MŠ získala titul v roce 2017 a v roce 2020 ji čeká první obhajoba. Koordinátory programů je v ZŠ Mgr. Eliška Mužátková a v MŠ Monika Kovalská a Alena Svatoňová
- Základní škola je zapojena v síti škol zabývajících se EVVO M.R.K.E.V, v projektu „Adopce na dálku“, obě zařízení jsou dále zapojena v česko-rakouském projektu „Přírodní zahrady“ a mají certifikát „Ukázková přírodní zahrada“, dále v projektu „Recyklohraní“, MŠ je zapojena v síti MRKVIČKA pro předškolní zařízení, v projektu „Malý zahradník“ a „Zvířecí adopce“. V základní

škole funguje také přírodovědný kroužek „Kulíšek“ sdružující děti se zájmem o přírodu.

- Jediným koordinátorem pro oblast EVVO v rámci městyse je zástupce ZŠ Mgr. Eva Nováková
- MŠ koordinátora EVVO zatím nemá, studium v této oblasti bude realizováno Janou Královou v letech 2020 - 2022
- Obě zařízení vzájemně spolupracují nejen v rámci společného subjektu, ale i s dalšími organizacemi zabývajících se ochranou životního prostředí a jeho udržitelnosti - Svaz ochránců přírody, SEV Chaloupky, SEV v rámci ČR aj. Další možností utváření environmentálního citění je i oblast praktických činností souvisejících se životem na vesnici s cílem ukázat dětem vliv člověka na přírodu, ať už negativní či pozitivní – spolupráce s Českým svazem zahrádkářským, se včelaři, zemědělskými i zvířecími farmami v okolí, případně se ZD Novoveselsko (exkurze, výstavy apod.).
- MŠ se zapojila do projektu SSEV Pavučina na sdílení dobré praxe v oblasti EVVO, ekologické výchovy, alternativních forem a metod práce (terénní vzdělávání, zahradní pedagogika, prožitkové a smyslové učení, badatelská činnost)
- V rámci městyse probíhá řada osvětových akcí, oslavy přírodních svátků, úklidových kampaní apod.
- MŠ pořádá každý rok prohlídky zahrady o svatováclavské pouti a o víkendu otevřených zahrad
- MŠ pořádá farmářské trhy, ZŠ se účastní farmářských trhů ve Žďáru nad Sázavou
- ZŠ a MŠ spolupracovala s městysem na realizaci Vodní naučné stezky, která byla podpořena grantovým programem Kraje Vysočina. Stezka má 10 zastavení a seznamuje se životem v rybníku i kolem něj.
- Vodní naučná stezka se stala součástí cyklostezky ze Žďáru nad Sázavou
- CHKO Žďárské vrchy instalovala u rybníka v lokalitě kačenárny tzv. Ptačí pozorovatelnu
- V rámci městyse je již instalováno několik infotabulí přibližujících lokální přírodní zajímavosti (přírodní park Bohdalovsko u zastávky na Jihlavu, Žďárské vrchy u zastávky na Březí nad Oslavou)
- V městyse bylo vysazeno několik alejí, ať už ovocných či listnatých stromů (rodinná alej na Vetli, jeřábová alej na Holetín, jírovcová alej u Jednoty, smíšená alej za Hudlíkem a dílčí výsadby stromů, které přispívají k zadržení vody v krajině)
- Byl osazen květnatý trvalkový záhon před Jednotou
- Dlouhodobá péče o ptačí obyvatele v hnízdě na stožáru u budovy úřadu – čapí rodina se každý rok navrácí, její život mohou obyvatelé sledovat on-line prostřednictvím webkamery
- Městys vytvořil místo za Hudlíkem, kde mohou obyvatelé odkládat ořez ze stromů a zajišťuje jeho odvoz či štěpkování
- Byla rozšířena vozová a strojová technika – štěpkovač
- Městys je na dobré úrovni ve třídění odpadu a získává přední místa
- Městys Nové Veselí získal diplom za příkladnou environmentální výchovu dětí a mládeže v soutěži Vesnice roku
- Městys má ČOV
- Městys je podílovým spolumajitelem LDO Přibyslav

- MAS Havlíčkův kraj, jejíž jsme členy, se zapojila do programů Místní Agendy 21 (MA 21), kde jednou z oblastí je i životní prostředí
- Městys je zapojen v MAP ORP Žďár nad Sázavou
- 3x v roce se v rámci městysu organizuje pochod k prameni řeky Oslavy
- ZŠ a MŠ byla v minulých letech úspěšná v přijetí těchto dotací:
 1. Třídění odpadu v ZŠ a MŠ (Fond Vysočina)
 2. Realizace prvků přírodní zahrady (nadace Veronica)
 3. Podpora EVVO na školách (Ministerstvo školství)
 4. Inovace ŠVP/ začlenění EVVO bylo součástí/ (Fond EU Vzdělání a inovace)
 5. Začlenění nových prvků do přírodní zahrady (Ministerstvo životního prostředí)
 6. Odpady a ekologická výchova 2019 (Fond Vysočina)
 7. Podpora naplňování dlouhodobého plánu EVVO ZŠ Nové Veselí, celkem 72 500, výše podpory 50 000 Kč
- Městys byl úspěšný v přijetí těchto dotací ovlivňujících přístupy lidí k životnímu prostředí
 1. Dotace „Separace bioodpadu v městysi Nové Veselí“ řešící nakládání s bioodpady v Novém Veselí v rámci široké veřejnosti i organizací – umístění kompostérů v zahradách rodinných domků, příp. na zahradě ZŠ
 2. Dotace na snížení energetické náročnosti objektu MŠ Nové Veselí
 3. V letech 2015 – 2018 dotace na Enviromentální aktivity v městysi Nové Veselí
 4. Dotace na vybudování Vodní naučné stezky – Fond Vysočina – 1. a 2. etapa

5. SWOT analýza v oblasti EVVO v rámci městyse

Silné stránky	Slabé stránky
<ol style="list-style-type: none"> 1. Fungující systém EVVO v rámci městyse 2. Vzdělávací záměry a aktivity v oblasti EVVO v ZŠ a MŠ Nové Veselí 3. Naučné stezky, biokoridory, certifikované přírodní zahrady ZŠ a MŠ Nové Veselí 4. Zapojení školy a školky do programů a projektů podporujících EVVO a udržitelný rozvoj 5. Rozvíjející se spolupráce v oblasti EVVO s dalšími organizacemi a subjekty 6. Úspěšné dotace podporujících EVVO a ekologické přístupy, finanční podpora ekologických projektů 7. Vlastnictví školních areálů – zázemí pro EVVO, sdílení dobré praxe, výměny zkušeností, osvětovou činnost 8. Zapojení do projektů kraje a dalších subjektů (Čistá Vysočina, Čištění koryta Oslavy aj) 9. Zvyšující se počet aktivit podporujících EVVO a ekologickou výchovu – osvětové kampaně v rámci republiky (Den Země, Týden mobility, Uklidme Česko, Víkend otevřených zahrad aj.) 10. Podpora ekologizace provozů ZŠ a MŠ Nové Veselí 11. Zvyšující se zapojení veřejnosti do EVVO aktivit (aleje, cibulky) 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Nedostatečná prezentace významu EVVO pro trvale udržitelný rozvoj (TUR) směrem k veřejnosti 2. Málo kvalifikovaných lidí zastřešujících EVVO v rámci městyse (pouze jeden koordinátor EVVO v ZŠ) 3. Málo subjektů i jednotlivců sledujících dopady svého provozu na ŽP (provoz šetrný k životnímu prostředí nejen v rámci firem, ale i obyvatel – každý musí začít sám u sebe – posilování osobní zodpovědnosti) 4. Nízká úroveň vzdělávání a informovanost pracovníků veřejné správy v oblasti EVVO 5. Nedostatečné využití nejbližšího okolí městyse pro vzdělávání o přírodě a krajině (terénní vzdělávání) 6. Zachovalost přírody vede k podceňování ochrany přírody a krajiny (není potřeba se jí věnovat – byla tady a bude), nezájem veřejnosti o ochranu ŽP 7. Nedostatečná evaluace a provázanost koncepčních materiálů hlavních aktérů v oblasti EVVO v Novém Veselí

Příležitosti	Ohrožení
<ol style="list-style-type: none"> 1. Zvyšující se poptávka po zdravém životním stylu a ekologicky šetrných technologiích, výrobcích a potravinách 2. Bohatší nabídka grantových programů v rámci kraje i republiky 3. Zvyšující se zájem o EVVO a ochranu životního prostředí především u střední a mladší generace (rodiny s dětmi) 4. Další příležitosti pro spolupráci v oblasti EVVO, ekologie a TUR 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Nedocení ekologické výchovy jako základního předpokladu pro trvale udržitelný rozvoj a fungování lidské společnosti 2. Objem financí pro realizaci EVVO je stále nedostačující 3. Bezpečnostní pravidla komplikující terénní vzdělávání školských zařízení 4. Hmotné vnímání světa namísto vyšších hodnot, kterými je péče o životní prostředí a TUR 5. Podceňování významu EVVO a ochrany životního prostředí

4. Prioritní oblasti EVVO v rámci městyse Nové Veselí

4.1 Oblast školství

Prioritní oblastí pro utváření environmentálního vnímání a ekologických přístupů je činnost ZŠ a MŠ Nové Veselí, ať už v realizaci vzdělávacích záměrů v oblasti EVVO, tak v osvětové činnosti školy a ve spolupráci školy s ostatními subjekty zabývajícími se ochranou životního prostředí a jeho udržitelnosti (působení člověka).

ENVIROMENTÁLNÍ VÝCHOVA V MŠ

Vzdělávání dítěte předškolního věku v oblasti EVVO je výchovou k soustavné péči o podmínky, ve kterých všichni můžeme žít, v příležitostech k bádání a objevování přírodních zákonitostí, ve smyslovém vnímání a navození vysoké senzitivity k přírodě a světu kolem nich, ve vnímání tohoto světa napřímo a v uplatnění takto nabitých poznatků, zkušeností a dovedností v reálném životě dětí. Je to i o přístupech, které v oblasti EVVO a vzdělávání dětí předškolního věku dostanou. U dětí v raném období jejich rozvoje je obrovská příležitost v nastavení vnímání potřeby ochrany životního prostředí jako základní hodnoty pro trvale udržitelný rozvoj. Utváření environmentálního citění v dětech by se tak mělo objevovat při každodenní práci s dětmi., aby si uvědomovalo, že je součástí této planety a že svým nezodpovědným jednáním může přírodu a svět kolem něj ničit a poškozovat.

Snahou MŠ je, aby dítě výchovným působením na něj umělo vnímat a oceňovat základy přírody, uznávalo, že ne všechno se dá koupit za peníze, že je dobré citlivě vnímat potřeby i jiných než jen vlastní, nemyslelo jen na svůj prospěch a pohodlí, a právě výchovou k odpovědnému jednání a chování si uvědomilo, že každý v této společnosti si nese svůj díl odpovědnosti. Úsilím učitelek v MŠ tak je, aby se dítě naučilo utvářet si své vlastní postoje a názory na určité věci, řešit problémy, které život přináší, a aby byla vyváženost a soulad mezi vědomostmi a prožitky vedoucí k lásce ke všemu živému.

ENVIROMENTÁLNÍ VÝCHOVA V ZŠ

Cílem ekologické výchovy v základní škole jsou žáci, kteří znají přírodu a krajinu svého domova a váží si jí, zajímají se o dění kolem sebe a podle svých možností se do něj aktivně zapojují. Měli by si uvědomovat vliv svého způsobu života na životní prostředí a osvojit si principy udržitelného způsobu života. Těchto cílů se snaží dosahovat naplňováním dlouhodobého plánu EVVO, který je vždy rozpracován do ročních realizačních plánů. Naplňování cílů je pravidelně jednou ročně vyhodnocováno ve zprávě o EVVO za daný rok.

Cíl 1 - Kvalitní systém ekologické výchovy k udržitelnému rozvoji
Dílčí cíl 1.1 - péče o materiálně-technického zázemí příspěvkové organizace ZŠ a MŠ Nové Veselí pro realizaci EVVO
<ul style="list-style-type: none"> • Příprava a realizace projektů zaměřených na rozšiřování dalšího mobiliáře a vybavení za účelem zvýšení kvality vzdělávání (další přírodní prvky na zahradách ZŠ a MŠ) • Podpora projektů zaměřených na zavádění nových metod do výuky, (např. badatelsky orientovaná výuka, terénní vzdělávání, zahradní pedagogika a jiné aktivizační metody výuky) včetně pořízení potřebných učebních pomůcek • Zpracování vzdělávacích materiálů se zaměřením na přírodu regionu, utváření krajiny a stav životního prostředí na podporu vztahu k místu a jejich distribuce do škol (publikace o třídění odpadu, o vodní naučné stezce apod.) • Finanční podpora zaměřená na ekologicky šetrný provoz základní a mateřské školy
Dílčí cíl 1.2 – podpořit počet školních koordinátorů EVVO
<ul style="list-style-type: none"> • Podpora realizace vzdělávání k výkonu specializované činnosti v oblasti environmentální výchovy v rozsahu 250 hodin (dle Vyhl. MŠMT č. 317/2005 Sb., § 9, odst. 1, písm. d) v MŠ • Podpora DVPP, resp. koordinátorů EVVO
Dílčí cíl 1.3 – podpořit environmentální aktivity organizované v rámci příspěvkové organizace a městyse
<ul style="list-style-type: none"> • Finanční podpora plánovaných projektů v oblasti EVVO • Propagace a informování o aktivitách EVVO • Podpora realizace projektů spolupráce s jinými školami, NNO, podn. subjekty, v rámci kraje i mimo kraj • Hodnocení a ocenění ZŠ a MŠ v oblasti EVVO • Metodická a informační podpora

<ul style="list-style-type: none"> • Podpora a zapojení městyse a ZŠ a MŠ do tematických osvětových akcí
<ul style="list-style-type: none"> • Vzdělávání zástupců škola a městyse zaměřené na přípravu projektových žádostí s problematikou EVVO a o finančních zdrojích pro EVVO
Dílčí cíl 1.4 – Uplatňování aktivizačních přístupů ve vzdělávání EVVO v ZŠ a MŠ Nové Veselí
<ul style="list-style-type: none"> • Rozvoj schopnosti dětí a žáků problémy řešit – podpora rozvoje vlastní iniciativy, podpora tvůrčího myšlení, ověření výsledků, přijímání vlastních rozhodnutí
<ul style="list-style-type: none"> • Více učit o místních environmentálních problémech v návaznosti na globální problémy
<ul style="list-style-type: none"> • Vztah k místu podporovat výukou mimo učebny i školní a přírodní zahrady
<ul style="list-style-type: none"> • Využívání přírodních zahrad pro aplikování zahradní pedagogiky, terénního vzdělávání, mezigeneračním a odpočinkovým aktivitám nejen dětí
<ul style="list-style-type: none"> • Otevřít pedagogům možnosti výuku v přírodě v kontextu s bezpečnostními a hygienickými pravidly

4.2 Oblast životního prostředí

Cíl 2 - Rozvíjet ekologické povědomí u široké veřejnosti
Dílčí cíl 2.1- informovat o aktuálním dění v oblasti EVVO v rámci městyse
<ul style="list-style-type: none"> • Každoroční informace o práci komise EVVO na webu městyse
<ul style="list-style-type: none"> • Informování o ekologických aktivitách městyse (péče o ŽP, odpadové hospodářství, osvětové aktivity) na webu a ve zpravodaji
<ul style="list-style-type: none"> • Pořizování záznamů z aktivit a jejich zveřejňování ve fotogalerii městyse
<ul style="list-style-type: none"> • Informace o grantové podpoře v oblasti EVVO
Dílčí cíl 2.2 – podpora a realizace osvětových akcí a materiálů pro širokou veřejnost
<ul style="list-style-type: none"> • Vzdělávací akce o udržitelném rozvoji (besedy, workshopy, sdílení dobré praxe)
<ul style="list-style-type: none"> • Podpora projektů realizátorů EVVO
<ul style="list-style-type: none"> • Spolupráce s dalšími partnery, realizace společných aktivit
<ul style="list-style-type: none"> • Propagace přírodě šetrných postupů a přístupů (ekologizace provozů, produkty ekologického zemědělství - farmářské trhy, ekoturistika, apod.)
Dílčí cíl 2.3 – rozšiřovat nabídku a prostor pro zapojení veřejnosti do péče o životní prostředí důrazem na místní ŽP
<ul style="list-style-type: none"> • Organizování, koordinace a propagace dobrovolnických akcí na pomoc přírodě (pro širokou veřejnost).
<ul style="list-style-type: none"> • Prezentace a oceňování dobrovolnictví jako odpovědného jednání ve prospěch ŽP v našem mikroregionu

Cíl 3 - Ochrana životního prostředí Vysočiny jako společné hodnoty (přírodního dědictví)

Dílčí cíl 3.1. – Podpora a propagace přírodního bohatství Žďárských vrchů a místních přírodních lokalit

- Projekty zaměřené na péči o chráněná území/druhy (výskyt skokana

ostronosého), významné krajinné prvky, popř. o návštěvnickou infrastrukturu apod.

Dílčí cíl 3.2 – Zvýšení povědomí široké veřejnosti o přírodním bohatství mikroregionu

- Tvorba a propagace informačních a osvětových materiálů

Cíl 4 - Spolupráce veřejné správy v rámci mikroregionu

Dílčí cíl 4.1 – Vzdělávání k udržitelnému rozvoji zástupců samosprávy

- Specializované vzdělávání pracovníků úřadu v oblasti EVVO
- Semináře/konference pro sdílení a výměnu zkušeností v péči o ŽP
- Samospráva zahrnuje do svých rozvojových dokumentů principy udržitelného rozvoje

Dílčí cíl 4.2 – Podpora spolupráce s partnerskými subjekty, organizacemi, obcemi a rámci mikroregionu

- Aktivity pro sdílení a výměnu zkušeností v oblasti péče o ŽP

4.3 Oblast místního rozvoje a rozvoje mikroregionu

Cíl 5 - Zvyšovat zapojení obcí v rámci mikroregionu do místní Agendy 21

Dílčí cíl 5.1- Zapojení městyse do aktivit místní Agendy 21

- Projektová činnost pro získání dotací na podporu naplňování a propagace principů místní Agendy 21 a Zdraví 2020
- Sdílení zkušeností o MA21 v kraji
- Účast na vzdělávání o principech MA21 a o možnostech jejich zapojení.
- Účast na vzdělávání o cílech udržitelného rozvoje (Agenda 2030)

5. Přehled použitých zkratk

- ČSOP – Český svaz ochránců přírody
- ČOV – čistírna odpadních vod
- EVVO – environmentální vzdělávání výchova a osvěta
- CHKO – chráněná krajinná oblast
- MA21 – místní Agenda 21
- MAS – místní akční skupiny
- MAP – místní akční plán
- MRKEV - metodika a realizace komplexní ekologické výchovy
- MŠ – mateřská škola
- MŠMT – Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy
- MŽP – Ministerstvo životního prostředí
- NNO – nestátní neziskové organizace
- SEV - středisko ekologické/environmentální výchovy
- VUR - vzdělávání k udržitelnému rozvoji
- ZO – základní organizace
- ZOO – zoologická zahrada
- ZŠ – základní škola
- ŽP – životní prostředí